

ปัญหาการจัดเก็บภาษีเงินได้จากผู้ซื้อและผู้ขายสินค้าออนไลน์

กรณีรายย่อยโดยตรวจสอบบัญชีเงินฝากธนาคาร¹

ศศิธรพลอย ไชยโยชน์²

ในยุคปัจจุบันหลีกเลี่ยงไม่ได้ว่าภาษีขายของออนไลน์เป็นเรื่องสำคัญที่ทุกคนไม่ควรปล่อยผ่านเด็ดขาดเพราะในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมากระแสการซื้อของออนไลน์มีการเติบโตสูงขึ้นมากทำให้ผู้ขายหลาย ๆ คนมองเห็นช่องทางการหารายได้เพิ่มเติมและผันตัวมาเป็นผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์สำหรับการขายสินค้าต่าง ๆ หรือการทำธุรกิจ SMEs ที่เกิดขึ้นมากมายในแต่ละวัน แต่สิ่งหนึ่งที่ผู้ประกอบการรายย่อยส่วนใหญ่มักมองข้ามไปก็คือ “การจ่ายภาษี” ดังนั้นกลไกสำคัญที่ทำให้บุคคลที่อาศัยช่องทางนี้เพื่อแสวงหาผลประโยชน์และหลีกเลี่ยงในการไม่เสียภาษีคือการออกกฎหมายเพื่อนำบุคคลเหล่านี้เข้ามาสู่ระบบการจัดเก็บภาษี

นอกจากนี้การขายของออนไลน์ถือเป็นอาชีพเสริมอาชีพแรกๆ ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันเพราะไม่ต้องลงทุนมากเหมือนการเปิดร้านทั่วไปที่ต้องหาทำเลลงทุนค่าเช่าตึกค่าคนงาน แต่การขายของออนไลน์สามารถใช้พื้นที่ Social Media ของบุคคลในการขายได้หรือจะไปฝากขายกับร้านใน Market Place ก็ได้เช่นกัน มีเงินทุนในการซื้อสินค้ามาขายก็สามารถทำอาชีพค้าขายออนไลน์ได้แล้ว ดังนั้นในปัจจุบันอาชีพขายของออนไลน์จึงได้รับความนิยมแม้ค้าพ่อค้าออนไลน์ส่วนหนึ่งก็อาศัยช่องทางนี้ในการค้าขายโดยไม่ได้นำเงินถึงเรื่องภาษี แต่อย่างไรก็ดีปัจจุบันได้มีกฎหมายพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พ.ศ. 2562 โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 21 มีนาคม 2562 และให้สถาบันการเงินส่งรายงานธุรกรรมครั้งแรกต่อกรมสรรพากรภายในวันที่ 31 มีนาคม 2563 โดยสาระสำคัญของกฎหมายดังกล่าวคือการกำหนดให้สถาบันการเงินและผู้ให้บริการทางการเงินอิเล็กทรอนิกส์ e-wallet ต้องรายงานข้อมูลผู้มีบัญชีธุรกรรมเฉพาะให้กรมสรรพากรทราบไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา นิติบุคคล (ผู้ที่จดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือ บริษัท) ทั้งคนไทยและชาวต่างชาติโดยบัญชีธุรกรรมเฉพาะจะต้องมีเงื่อนไขเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรให้บุคคลเป็นผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะในปีที่ล่วงมาเฉพาะที่อยู่ในความครอบครองต่อกรมสรรพากรภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเช่น (1) สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน (2) สถาบัน

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาการจัดเก็บภาษีเงินได้จากผู้ซื้อและผู้ขายสินค้าออนไลน์ กรณีรายย่อยโดยตรวจสอบบัญชีเงินฝากธนาคาร โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์สุชสมัย สุทธิบัติ และคณะกรรมการสอบ คือ ศาสตราจารย์ พิเศษ ปัญญา สุทธิบัติ และรองศาสตราจารย์ประเทือง ธนิยผล

²นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเขตบางนา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น (3) ผู้ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงินธุรกรรมลักษณะเฉพาะคือธุรกรรมที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดในปีที่ล่วงมาเช่น (1) ฝากหรือรับโอนเงินทุกบัญชีรวมกันตั้งแต่สามพันครั้งขึ้นไป (2) ฝากหรือรับโอนเงินทุกบัญชีรวมกันตั้งแต่ร้อยครั้ง และมียอดรวมของธุรกรรมฝากหรือรับโอนเงินรวมกันตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไปรายการข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะที่ต้องรายงานและวิธีการรายงานให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จำนวนครั้งหรือยอดรวมของธุรกรรมฝากหรือรับโอนเงินตามวรรคสองให้กำหนดเพิ่มขึ้นได้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ให้อธิบดีมีหน้าที่ในการเก็บรักษาข้อมูลที่ได้รับและให้เก็บข้อมูลดังกล่าวไว้ไม่เกินสิบปี นับแต่วันที่กรมสรรพากรได้รับข้อมูลในกรณีที่น่าสงสัยว่ามีหน้าที่รายงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้มีหน้าที่รายงานปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดผู้มีหน้าที่รายงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีให้อธิบดีมีอำนาจพิจารณาปรับโทษทางปกครองไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องให้ผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลส่งรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะต่อกรมสรรพากรครั้งแรก ภายในวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2563 ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พ.ศ. 2562 ผู้ซื้อหรือผู้ขายต้องเสียภาษีจากที่กล่าวมาข้างเป็นข้อกำหนดที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด

อย่างไรก็ตามกฎหมายได้กำหนดรูปแบบการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะไว้ในกระทรวงฉบับที่ 355 (พ.ศ. 2562) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับผู้มีหน้าที่รายงานโดยมีสาระสำคัญดังนี้

ให้ผู้มีหน้าที่รายงานจัดทำรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะซึ่งอยู่ในความครอบครองตั้งแต่วันที่ 1 มกราคมถึงวันที่ 31 ธันวาคมของปีที่ผ่านมาโดยต้องมีรายการข้อมูลส่วนบุคคลด้วยเช่น (1) เลขประจำตัวประชาชนเลขที่หนังสือเดินทางเลขทะเบียนนิติบุคคลเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร หรือสิ่งอื่นที่ใช้ในการระบุตัวบุคคลของบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะ (2) ชื่อและชื่อสกุลของบุคคลธรรมดาชื่อของห้างหุ้นส่วนสามัญชื่อของคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลหรือชื่อนิติบุคคล (3) จำนวนครั้งของการฝากหรือรับโอนเงินทุกบัญชีรวมกัน (4) จำนวนเงินที่ฝากหรือรับโอนเงินทุกบัญชีรวมกัน (5) เลขที่บัญชีทุกบัญชีที่มีการฝากหรือรับโอนเงินในการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะให้ผู้มีหน้าที่รายงานนำส่งข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะตามข้อ 2 ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมสรรพากรตามรูปแบบการรายงานข้อมูลให้อธิบดีประกาศกำหนด

ซึ่งข้อมูลดังกล่าวข้างต้นล้วนเป็นข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ที่มีข้อกำหนดไว้ว่าห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับข้อมูลส่วนบุคคลมาจากการเปิดเผยจะต้องไม่ใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกเหนือจากวัตถุประสงค์ที่ได้

แจ้งไว้กับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลในการขอรับข้อมูลส่วนบุคคลนั้นในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอความยินยอมตามวรรคหนึ่งผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องบันทึกการใช้หรือเปิดเผยนั้นไว้ในรายการดังนั้นการส่งข้อมูลส่วนบุคคลกระทรวงฉบับที่ 355 (พ.ศ. 2562) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะจึงต้องขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อนทุกครั้ง

เมื่อพิจารณาปัญหาการจัดเก็บภาษีเงินได้จากผู้ซื้อและผู้ขายสินค้าออนไลน์กรณีรายย่อยโดยตรวจสอบบัญชีเงินฝากธนาคารมีประเด็นปัญหาที่สมควรแก้ไขดังนี้

1. ปัญหาการตรวจสอบจำนวนครั้งที่ฝากเงินและยอดเงินรวมทุกบัญชีของสถาบันการเงินต่อหนึ่งชื่อผู้ฝากหรือชื่อผู้รับโอนเงินเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พุทธศักราช 2562 ได้มีการกำหนดจำนวนครั้งของการฝากและการรับโอนเงินว่าหากเกินจำนวนที่กำหนดไว้สถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการทางการเงินอิเล็กทรอนิกส์ e-wallet ต้องรายงานข้อมูลผู้มีบัญชีธุรกรรมเฉพาะให้กรมสรรพากรทราบเพื่อกรมสรรพากรจะได้นำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์และหาแนวทางในการจัดเก็บภาษีออนไลน์ต่อไปซึ่งการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นการกำหนดโดยอาศัยหลักความสามารถในการเสียภาษี (Ability-to-Pay Principle) กล่าวคือบัญชีใดที่มีจำนวนครั้งที่ฝากหรือรับโอนเงินตั้งแต่หรือมากกว่าเกณฑ์และมีเงินรวมทุกบัญชีต่อหนึ่งสถาบันการเงินที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พุทธศักราช 2562 กำหนดถือว่าเจ้าของบัญชีนั้นเป็นผู้ที่มีรายได้มากจึงมีความสามารถในการเสียภาษีมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อยเจ้าของบัญชีนั้นจึงต้องเสียภาษีออนไลน์มากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อยอันเป็นไปตามหลักการเสียภาษีที่ต่างกันก็ควรเสียภาษีต่างกัน

หากพิจารณาพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากพุทธศักราช 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 53 ประกอบกับข้อกฎหมายตามที่กล่าวข้างต้นจะเห็นว่าได้มีการกำหนดเกณฑ์การคุ้มครองเงินฝากใหม่โดยคุ้มครองไม่เกินหนึ่งล้านบาทต่อหนึ่งชื่อผู้ฝากต่อหนึ่งสถาบันการเงินซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2564 เป็นต้นไปอันเป็นการกำหนดเกณฑ์การคุ้มครองเงินฝากน้อยลงเพราะเกณฑ์การคุ้มครองเงินฝากเดิมนั้นคุ้มครองในวงเงิน 5,000,000 บาทต่อหนึ่งสถาบันการเงินอีกทั้งไม่มีกฎหมาย จำกัด จำนวนในการเปิดบัญชีกับสถาบันการเงินทำให้ประชาชนทั่วไปที่มีเงินฝากจำนวนมากในสถาบันการเงินได้ทำการกระจายเงินฝากโดยแบ่งเงินที่มีอยู่และฝากในหลาย ๆ สถาบันการเงินการที่ไม่มีกฎหมาย จำกัด จำนวนในการเปิดบัญชีกับสถาบันการเงินยังส่งผลให้ร้านค้าออนไลน์หลีกเลี่ยงการตรวจสอบจากกรมสรรพากรโดยการเปิดบัญชีหลาย ๆ บัญชีและหลาย ๆ สถาบันการเงินอันเป็นการกระทำที่ขัดกับพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พุทธศักราช 2562 ทั้งนี้สถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการทางการเงินอิเล็กทรอนิกส์ e-wallet ต้องรายงานข้อมูลผู้มีบัญชีธุรกรรมเฉพาะให้กรมสรรพากรทราบเพราะมาตราดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์เอาไว้ว่าหากประชาชนฝากหรือรับโอนเงินทุกบัญชีรวมกันเกินกว่า 400 ครั้งและมียอดรวมของธุรกรรมฝากหรือรับโอนเงินรวมกันตั้งแต่หรือมากกว่าสองล้านบาทขึ้นไปสถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการทางการเงินอิเล็กทรอนิกส์ e-wallet ต้องรายงานข้อมูลผู้มีบัญชีธุรกรรมเฉพาะให้

กรมสรรพากรทราบเพื่อให้กรมสรรพากรตรวจสอบ แต่สถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ e-wallet จะสามารถรายงานกรมสรรพากรได้ แต่เฉพาะบัญชีธุรกรรมเฉพาะที่เปิดกับสถาบันการเงินที่รายงานเท่านั้น ไม่สามารถรายงานข้อมูลผู้มีบัญชีธุรกรรมเฉพาะที่เปิดกับสถาบันการเงินอื่นได้ การที่บัญชีของแต่ละสถาบันการเงินอาจมีจำนวนครั้งของการฝากและรับโอนเงินไม่เกิน 400 ครั้งและมีเงินรวมของทุกบัญชีต่อหนึ่งสถาบันการเงินไม่เกินสองล้านบาทส่งผลให้ไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่สถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ e-wallet จะต้องทำการรายงานข้อมูลผู้มีบัญชีธุรกรรมเฉพาะให้กับกรมสรรพากรทราบตามมาตรา 3 สัตตรส วรรคสอง (2) ของพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พุทธศักราช 2562 เมื่อชื่อผู้ฝากต่อหนึ่งสถาบันการเงินมีจำนวนครั้งที่ฝากหรือรับโอนน้อยกว่า 400 ครั้งหรือมียอดรวมไม่เกินสองล้านบาทสถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ e-wallet ไม่มีหน้าที่ต้องรายงานข้อมูลผู้มีบัญชีธุรกรรมเฉพาะให้แก่กรมสรรพากรทราบกรมสรรพากรก็ไม่อาจทราบได้ว่าบุคคลใดเข้าข่ายที่กรมสรรพากรควรจะตรวจสอบส่งผลให้การตรวจสอบทำได้ยากมากขึ้น พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พุทธศักราช 2562 มาตรา 3 สัตตรส จึงควรจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. ปัญหาการเปิดบัญชีธนาคารของสถาบันการเงินเงื่อนไขการเปิดบัญชีของแต่ละสถาบันการเงินอาจมีหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกันเช่นอายุผู้เปิดบัญชียอดเปิดบัญชีขั้นต่ำเงื่อนไขในการจ่ายดอกเบี้ย เป็นต้น แต่ไม่มีการกำหนดข้อจำกัดจำนวนในการเปิดบัญชีไม่มีกฎหมายใดกำหนดขั้นตอนการเปิดบัญชีเงินฝากที่สถาบันการเงินไว้ชัดเจนมีเพียงหลักปฏิบัติที่ใช้ในการยึดถือทั่วไปเช่นผู้ที่ต้องการเปิดบัญชีสามารถแจ้งความประสงค์ในการเปิดบัญชีในผลิตภัณฑ์เงินฝากที่ต้องการแก่เจ้าหน้าที่สถาบันการเงินพร้อมยื่นเอกสารการเปิดบัญชีและกรอกใบคำขอเปิดบัญชีพร้อมลงนามในเอกสารการเปิดบัญชีซึ่งเจ้าหน้าที่จะอธิบายรายละเอียดของบัญชีเงินฝากที่ผู้ฝากจะเปิดอัน ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงื่อนไขในการฝากและถอนเงินออกจากบัญชีการจ่ายดอกเบี้ยจะทำการตรวจสอบข้อมูลและความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารที่ผู้เปิดบัญชีได้ยื่นมาพร้อมกับตรวจสอบเงินที่รับเปิดบัญชีว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่และเจ้าหน้าที่จะให้ผู้ที่เปิดบัญชีเงินฝากลงนามตัวอย่างลายมือชื่อลงบนสมุดเงินฝากเจ้าหน้าที่ทำการเปิดบัญชีในระบบธนาคารและจัดพิมพ์ข้อมูลลงสมุดบัญชีเงินฝากจากนั้นก็ให้นำเอกสารการเปิดบัญชีทั้งหมดให้ผู้ที่มีอำนาจลงนามอนุมัติในการเปิดบัญชีโดยส่งต่อไปผู้ที่มีอำนาจลงนามได้ตรวจสอบรายละเอียดข้อมูลการเปิดบัญชีและลงนามอนุมัติการเปิดบัญชีเจ้าหน้าที่จะทำการส่งมอบสมุดบัญชีเงินฝากให้กับเจ้าของบัญชีเงินฝากซึ่งขั้นตอนนี้ถือว่าเป็นอันเสร็จสิ้นของการเปิดบัญชีเงินฝากนอกจากนี้ปัจจุบันเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ที่เปิดบัญชีเงินฝากกับสถาบันการเงินและเพื่อเป็นการลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด 19 ที่กำลังระบาด แต่ละสถาบันการเงินจึงได้เปิดช่องทางอีกหนึ่งช่องทางในการเปิดบัญชีเงินฝากโดยประชาชนสามารถเปิดบัญชีเงินฝากผ่านออนไลน์หรือที่เรียกว่าเปิดบัญชีออนไลน์นั่นเองซึ่งเงื่อนไขและวิธีการในการเปิดบัญชีออนไลน์ของแต่ละสถาบันการเงินนั้นไม่เหมือนกัน แต่การเปิดบัญชีออนไลน์ที่ไม่ได้จำกัดจำนวนการเปิดบัญชีเช่นเดียวกับการเปิดบัญชีที่สถาบันการเงินปัญหาดังกล่าวจึงต้องออกกฎหมายเพื่อกำหนดความชัดเจน

เกี่ยวกับการจำกัดการเปิดบัญชีเงินฝากจะได้ไม่เกิดปัญหาต่อไปรวมถึงการ จำกัด จำนวนบัญชีในการเปิดบัญชีกับสถาบันการเงินก็เช่นกัน

3. ปัญหาการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลกล่าวคือมาตรการกฎหมายภายในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลการส่งข้อมูลของธนาคารหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินที่ต้องจัดส่งข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการให้กับกรมสรรพากรเช่นเลขประจำตัวประชาชนเลขที่หนังสือเดินทางเลขทะเบียนนิติบุคคลเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรหรือสิ่งอื่นที่ใช้ในการระบุตัวบุคคลของบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะชื่อและชื่อสกุลของบุคคลธรรมดาชื่อของห้างหุ้นส่วนสามัญชื่อของคณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคลหรือชื่อนิติบุคคลจำนวนครั้งของการฝากหรือรับโอนเงินทุกบัญชีรวมกัน (4) จำนวนเงินที่ฝากหรือรับโอนทุกบัญชีรวมกันเลขที่บัญชีทุกบัญชีที่มีการฝากหรือรับโอนเงินซึ่งถือว่าข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นเป็นข้อมูลส่วนบุคคลปัญหาการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของบุคคลถือว่าเป็นเรื่องความสำคัญที่ต้องพิจารณาพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลพุทธศักราช 2562 ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ในมาตรา 32 ได้มีข้อกำหนดไว้ว่าบุคคลทุกคนมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวดังนั้นใครจะกระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลหรือนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อกำหนดเพื่อประโยชน์สาธารณะ แต่การดำเนินการของกรมสรรพากรซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐในการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับบุคคลที่มีจำนวนครั้งในการฝากหรือรับโอนและมีจำนวนเงินรวมทั้งหมดเกินกว่าที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พุทธศักราช 2562 มาตรา 3 สัตตรส กำหนดเป็นการกระทำที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะเพราะการตรวจสอบเพื่อนำมาเป็นแนวทางในจัดเก็บภาษีเงินได้ออนไลน์นั้นถือเป็นการกระทำเพื่อความมั่นคงของรัฐซึ่งรวมถึงความมั่นคงทางการคลังของรัฐหรือการรักษาความปลอดภัยของประชาชนรวมทั้งหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนิติวิทยาศาสตร์หรือการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์เป็นต้นและการจัดเก็บภาษีเงินได้ของกรมสรรพากรจะเป็นการกระทำที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะอันเข้ามาตรา 32 วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แต่หากพิจารณาด้วยบทกฎหมายในมาตรา 32 จะพบว่าการกระทำที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะนั้นจะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นซึ่งต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลพุทธศักราช 2562 เพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไม่ให้ถูกละเมิดสิทธิจากบุคคลอื่นอันเป็นกฎหมายที่ให้อำนาจกรมสรรพากรสามารถเรียกให้สถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ e-wallet ส่งข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการซึ่งเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากให้แก่กรมสรรพากรได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลก่อนหากเข้าหลักเกณฑ์ที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พุทธศักราช 2562 มาตรา 3 สัตตรสกำหนดไว้ อย่างไรก็ตามการที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พุทธศักราช 2562 และกระทรวงฉบับที่ 355 (พุทธศักราช 2562) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะไม่ได้กำหนดเรื่องความยินยอมในการเปิดเผยข้อมูลไว้เลยจึงเป็น

ปัญหาเพราะข้อมูลดังกล่าวถือเป็นข้อมูลสำคัญและเป็นข้อมูลส่วนบุคคลหากข้อมูลดังกล่าวหลุดออกไป อาจทำให้มีงานชี้พินาข้อมูลดังกล่าวไปแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนได้

เมื่อได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ถึงปัญหาการจัดเก็บภาษีเงินได้จากผู้ซื้อและผู้ขายสินค้าออนไลน์กรณี รายย่อยโดยตรวจสอบบัญชีเงินฝากธนาคารและพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พุทธศักราช 2562 ผู้เขียนจึงได้มีข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อนำไปพิจารณา ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้มีความชัดเจนในการกำหนดจัดเก็บภาษีเงินได้จากผู้ซื้อและผู้ขายสินค้าออนไลน์ กรณีรายย่อยโดยตรวจสอบบัญชีเงินฝากธนาคารรวมถึงการกำหนดแนวทางที่เหมาะสมและ เสมอภาคและเพื่อนำแนวทางไปปรับปรุงแก้ไขกฎหมายต่อไปดังต่อไปนี้

1. ควรแก้ไขกฎหมายของประเทศไทยกรณีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรแตกต่างจากเลขบัตร ประจำตัวประชาชนโดยให้กรมสรรพากรสามารถตรวจสอบได้เองจากเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรว่า บุคคลนั้นได้มีการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินใดบ้างเพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาที่สถาบัน การเงินหรือผู้ให้บริการทางการเงินอิเล็กทรอนิกส์ e-wallet ต้องรายงานข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของบัญชีให้แก่ กรมสรรพากรเพื่อให้กรมสรรพากรตรวจสอบ

2. ควรแก้ไขกฎหมายให้รัฐกำหนด จำกัด จำนวนบัญชีที่ประชาชนสามารถเปิดบัญชีได้ในแต่ละ ประเภทเพื่อไม่ให้เกิดการเปิดมากเกินไปจนเกิดความจำเป็นหรือเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจสอบข้อมูลจากกรมสรรพากร เพราะการฝากเงินในประเทศไทยนั้นผู้ฝากเงินไม่ต้องเสียค่าฝากเงินให้กับสถาบันการเงินเหมือนของ ต่างประเทศเช่นประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

3. ควรแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการส่งข้อมูลของสถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการทางการเงิน อิเล็กทรอนิกส์ e-wallet ให้กับกรมสรรพากรเช่น (1) เลขประจำตัวประชาชนเลขที่หนังสือเดินทางเลข ทะเบียนนิติบุคคลเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรหรือสิ่งอื่นที่ใช้ในการระบุตัวบุคคลของบุคคลที่มีธุรกรรม ลักษณะเฉพาะ (2) ชื่อและชื่อสกุลของบุคคลธรรมดาชื่อของห้างหุ้นส่วนสามัญชื่อของคณะบุคคลที่ไม่ใช่ นิติบุคคลหรือชื่อนิติบุคคล (3) จำนวนครั้งของการฝากหรือรับโอนเงินทุกบัญชีรวมกัน (4) จำนวนเงินที่ฝาก หรือรับโอนทุกบัญชีรวมกัน (5) เลขที่บัญชีทุกบัญชีที่มีการฝากหรือรับโอนเงินอันถือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ตามที่พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล รัษฎากร (ฉบับที่ 48) พ.ศ. 2562 ให้อำนาจไว้แต่เนื่องจากสถานการณ์โควิด 19 ในปัจจุบันทำให้ที่ประชุม คณะรัฐมนตรีมีมติขยายระยะเวลาการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปเป็นปี พ.ศ. 2565 ส่งผลให้ กรมสรรพากรไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลในช่วงนี้ได้ทั้งที่ประชาชนหันมาทำการซื้อขายสินค้า ทางออนไลน์มากขึ้นทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดเก็บภาษีออนไลน์ ค่าเข้าออกไปและทำให้ประเทศขาดรายได้ดังนั้นจึงควรออกกฎหมายใช้บังคับชั่วคราวจนกว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 จะมีผลใช้บังคับ

บรรณานุกรม

กิตติศักดิ์ ปกติ.หลักสุจริตและเหตุผลเหนือความคาดหมายในการชำระหนี้.

กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน , 2555.

คณาธิป ทองรวีวงศ์. การปรับปรุงกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของไทยเพื่อเข้าสู่

ประชาคมอาเซียน. 2559.

จุฑาลักษณ์ จาปาทอง. แนวคิดเกี่ยวกับภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะในประเทศไทย

Concept of an Earmarked Tax in Thailand. 2558.

ดุยลักษณ์ ตราฐธรรม.หลักกฎหมายภาษีอากร .พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : สถาบัน T.Training

Center, 2553.